

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Rockefellerova 7

HR-10000 Zagreb

T: +385 1 4863 222

F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Verzija P1

Zagreb, 24. travnja 2020.

Preporuke za rad u djelatnosti prijevoza putnika autobusima tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19)

Ove se preporuke odnose na provedbu mjera prilikom prijevoza putnika autobusima tijekom epidemije koronavirusa (COVID-19) radi zaštite kako vozača tako i putnika u posebnom linijskom i povremenom prijevozu putnika. Većina preporuka higijenskih mjera može se primijeniti i na ostale oblike organiziranog cestovnog prijevoza.

- 1. Higijena vozačkog mjesta.** Održavajte higijenu kabine vozača i svoju radnu okolinu – vozačkog mjesta i kabine tako da se svakodnevno, preporučeno nekoliko puta dnevno prebrišu površine sa sredstvom za dezinfekciju površina. Posebno prebrišite površine koje se često dodiruju rukama kao što su kvake na vratima, volan, radna ploča.
- 2. Vožnja s maskom.** Ako vozaču nošenje maske ne ometa sigurnu vožnju, preporučljivo je da nosi masku tijekom vožnje. Zaštitnu masku treba redovno mijenjati, a obvezno uvijek kada postane vlažna i mokra. Prije i nakon skidanja maske, ruke treba oprati toplom vodom i sapunom ili ih dezinficirati. Iskorištene jednokratne maske odlažu se u vreće za smeće koje su smještene u kante s poklopcem.
- 3. Higijena ruku.** Redovito održavajte higijenu ruku. Kad god je moguće, perite ruke sapunom i vodom u trajanju od 20 sekundi. Ako to nije moguće, koristite dezinfekcijska sredstva koja sadrže 70% alkohola. Operite ruke prije ulaska u vozilo, nakon izlaska iz vozila, nakon postupaka čišćenja vozila ili kad su ruke vidljivo uprljane, te u ostalim preporučenim situacijama (poslije toaleta, prije jela, poslije brisanja nosa...). Dezinfekcijsko sredstvo mora biti na raspolaganju na ulazu u vozilo, a pri ulazu u autobus potrebna je dezinfekcija ruku (vozno osoblje i putnici).
- 4. Dodirivanje lica.** Izbjegavajte rukama dodirivati oči, usta i nos, jer tim putem virus može ući u tijelo.
- 5. Kontakt s putnicima.** Treba izbjegavati bliski kontakt s putnicima i njihovom prtljagom prilikom komunikacije s njima. Održavajte odgovarajući tjelesni razmak (1–2 metra) u svakodnevnom društvenom kontaktu s putnicima i drugim osobama. Ako vozači stavljaju prtljagu u prtljažni prostor, potrebno je poslije toga dezinficirati ruke.
- 6. Tjelesna udaljenost.** Informirajte putnike o važnosti održavanja tjelesne udaljenosti od najmanje jednog metra jednih od drugih. Poštujte mjere, posebice ako uočite putnike s respiratornim simptomima.
- 7. Način prijenosa zaraze.** Budite svjesni da se koronavirus (COVID-19) prenosi kapljično i kontaktom, kada zaražena osoba govori, kašlje ili kiše u blizini zdrave osobe ili dodirivanjem predmeta i površina koje su onečišćene respiratornim izlučevinama oboljele osobe, a nakon toga dodirivanjem očiju, nosa ili usta.

8. **Kihanje/kašljanje.** Održavajte higijenu nosa – prekriți usta unutarnjom stranom lakta ili papirnatom maramicom prilikom kašljanja ili kihanja i zatim baciti maramicu u kantu za otpad te oprati ili dezinficirati ruke ako voda i sapun nisu u tom trenutku dostupni.
9. **Higijena putničkog prostora.** Redovno čišćenje i prozračivanje unutrašnjosti prijevoznog sredstva (autobusa) prije vožnje i nakon vožnje. Pri čišćenju unutrašnjosti autobusa posebno pazite na naslone za glavu i za ruke putnika, prozorska stakla te rukohvate na ulaznim i izlaznim vratima.
10. **Zaštita između putnika i vozača.** Preporučuje se postava fizičke barijere između vozačkog mjesta i putnika (od pleksiglasa ili slično), a ne bude li to moguće, prvi red sjedala iza vozača neće se koristiti za prijevoz putnika.
11. **Fizička udaljenost među putnicima.** Broj i raspored putnika u sjedalima je takav da omogućava propisani razmak između njih. Treba sjediti jedna osoba u redu, na način da sjede naizmjenice na sasvim lijevom i sasvim desnom sjedalu. Ako je moguće, preporučljivo je da putnici koriste zaštitne maske, ako im ne smeta disanju zbog zdravstvenog stanja.
12. **Prozračivanje putničkog prostora.** Redovno prozračujte putnički prostor prilikom stajanja na stajalištima. Za vrijeme vožnje koristite prozračivanje unutrašnjosti autobusa ventilacijom. Ako vremenske prilike i temperatura to dozvoljavaju, tijekom vožnje otvorite prozore. Izbjegavajte korištenje klimatizacijskih uređaja ili grijanje.
13. **Beskontaktna kupnja karata.** Kod naplate karata treba poticati plaćanje karata beskontaktnim karticama ili online kupnju, a ako se koristi klasično kartično plaćanje ili gotovina, treba dezinficirati ruke nakon plaćanja.
14. **Oboljenje voznog osoblja.** Ako vozno osoblje ili članovi njihove obitelji razviju simptome koji upućuju na COVID-19 kao što je povišena tjelesna temperatura, grlobolja, kašalj, poteškoće s disanjem, ne idu na posao i odmah obavijeste svog poslodavca.

Uputa za korištenje dezinficijensa za ruke

- Preporučeno je da se prije korištenja dezinficijensa, ruke operu sapunom i toplom vodom, posebice kad su vidljivo zaprljane (postupak pranja traje 20 sekundi).
- U slučaju da nema mogućnosti pranja ruku sapunom i vodom, potrebno ih je dezinficirati dezinficijensom za ruke.
- Sredstvo za dezinfekciju potrebno je nanijeti na suhe i čiste dlanove u količini od 1 do 2 ml (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača).
- Dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno isprati.
- Potrebno je voditi brigu o dostatnoj upotrebi dezinficijensa za ruke te se obvezno javiti nadređenom radniku u slučaju da je u dozatoru preostala manja količina sredstva za dezinfekciju, kako bi se osigurao novi.